

Nr. 4
An. VIII
1884.

PRINCIPULU FAMILIARU

Gherl'a
15/27
Febr.

Apare in 1/13 si 15/27 a luni. — Pretiulu pre unu anu e 4 fl., $\frac{1}{2}$ anu 2 fl.
 pentru Romani'a pre anu 10 franci — lei noi.

CONSTANTINU A. ROSETTI.

Constantinu A. Rosetti s'a nascutu in Bucuresti la anulu 1816 din o vechie familie de boieri. Intrându de tîneru in armata, statu trei ani pâna la anulu 1836, cîndu se dede studiului literar.

Antîiu fû numitu siefu alu politieî din Pitesci la 1837, apoi procuroru la tribunallu civilu din Bucuresti, inse la 1845 'si dede dimisi'a pentru a plecâ la Parisu.

Membru in comitetulu revolutionariu romanu dela 1848, Dlu C. A. Rosetti fû arestatu la 9 Iunie, liberatu apoi de poporu, se resbunâ cu noblet'a scapîndu vieti'a principelui Bibescu amenintiata de insurgenti.

Ajungîndu prefectu alu politieî Bucuresti, apoi d'impreuna cu Dlu Ionu C. Bratianu, secretariu alu guvernului provisoriu, si directoru alu Ministeriului de Interne, Dlu Rosetti fundâ diurnalulu *Prunculu Romanu*.

Revolutiunea odata inabusita, D. Rosetti arestatu impreuna cu Dlu I. C. Bratianu fû transportatu in Bosni'a. Situatî'a erâ critica. Dîmn'a Rosetti, a carei modestia vâ

permite credemu de a reaminti acestu inaltu faptu de brava sojie, vîndu totu ce avu mai pretiosu, si imbracata in vestminte de tieranu, portîndu in braçie pe fraged'a s'a

copila, care pîrta asta-di numele de *Libertatea*, prin mii de pericule, infruntîndu tôte obstaculele, ea gasi pe soçiuulu seu si reusi se-lu scape.

De aci plecarâ in graba la Paris, unde instalîndu-se intr'unu modestu apartamentu din quartierulu latinu, Dlu Rosetti 'si continuâ studiulu, fîrâ a încetâ in ace-l'a-si tîmpu de a intinde cerculu relatiuniloru, si de a sustiené drepturile tieriei sale, cadiute in cea mai miserabila situatiune.

Dlu Rosetti, devenindu unu scriitoriu eminentu, intrâ in Romani'a dupa semnarea Tractatulu dela Paris, si indata fû alesu in divanulu *ad-hoc* cî reprezentantu alu ora-siulu Bucuresti. Reluâ publicati'a „*Prînculu Romanu*”

înterupta prin inabusirea revolutiunei dela 1848, sub titlulu de *Romanulu*, la care se consacrâ cu totulu. Pentru elu libertatea e o pasiune si patri'a unu cultu. Sub

Principele Guza la 1860 elu primi unu portofoliu. De aci înse se retrase fiindu isbitu in principiile sale liberale. *Romanulu* fû suprimatu. Elu reaparû sub titlulu de *Libertatea*. Fû suprimatu din nou. Dupa optu dîle renasce sub titlulu de *Consciința Nationala*. Suprimatu pentru a trei'a ôra încetâ de a mai aparé.

Dupa caderea principelui Cuz'a, *Romanulu* aparû din nou continuându pâna astadi si figurându cá organulu partidului liberale celu mai seriosu.

In 1866 in timpul locotenentiei domnesci, Dlu Rosetti primi portofoliulu Instrucțiunei publice si alu Cultelor, dar' dimisionâ indata ce constituțiunea se votâ. Lui i-i place se 'si aiba locul in lupta er' nu in consiliu, mai cu sêma cându amicii sei suntu la putere.

Dupa o lunga siedere in Franci'a elu se întôrse in tiêra pentru a asista la caderea ministeriului Catargi in 1876 si la triumfulu partidului seu, triumfu la care a contribuitu cu tôte fortiele si cu tóta influența.

Alesu deputatu alu orasiului Bucuresti, deveni Președintele Camerei, apoi Primaru alu Capitalei si puçinu tîmpu Ministru de Interne, de unde se retrase credîendu cá i-se face opozițiune ideiloru sale pentru îndreptarea sôrtei tiêranului romanu.

In nôptea 7 spre 8 l. c. st. n. dlu C. A. Rosetti a suferitu o lovitură grea. — Unu incendiu infricosiatu a mistuitu frumôs'a casa (din Bucuresti) a ilustrului cetatianu — prefacîndu in cenusă si acea bogata colecțiune de scrisori, corespondinție si frumôse suveniru, in midiloculu caror'a betranulu si infatigabilulu luptatoriu alu drepturiloru si nationalitatii romane traia din viața trecutul si a speranțelor.

Camer'a deputatiloru s'a grabitu a aduce o nobila si dulce mangaiere acestei grele nenorociri — hotarîndu a reconstrui cas'a dlui Rosetti din averea comuna a tiêrei cá unu *presentu nationalu pentru bene-meritululu cetatianu, deputatu, senatoru etc.*

Cându tardiu...

Cându tardiu in mediulu noptiei — foculu pâlpae in soba
Si iubita-mi dörme dulce, — si cu dulce stau la vorba
Cu gändirea mea 'nfocata — gänditi că-asiu poté se uitu
Câte 'n lume-amu petrecutu? ...

Cându sperantie si ilusii le-amu vediutu morîndu pre tôte
Si plangeamu cu giele-adênca lînga patulu loru de mörte ...
Dar' la ce-oiu scormoni ran'a din a animei profundu?
Eu amu desiertatu paharul suferinției pâna-'n fundu,
Sciu ce grea e lovitur'a ce ti-o dău nesce pigmei
Cari n'au anima in ei!

Vai! adese, se-am putere, a-si luâ lumea 'ntr'o mîna
Si-asiu trânti-o cá din dens'a nice pravu se nu remăna ...
Dar' nu! — lume, fi in pace! nu me plîngu că-amu fostu in tene,
Cene scie cum e 'n urma si ce'ă ce numimu „bene“ —
Si iubita-mi dörme dulce, n'asi vré somnulu se i-lu stricu
Pentru-o lume de nemicu!

V. B. MUNTENESCU.

FLORILE CODRULUI.

— Novela originală. —

(Urmare.)

IV.

Amara e dorerea celui insielatu, Dömné! Cu câtu a fostu mai mare dragostea, cu câtu ti-a fostu mai mare credința, cu atātu e mai mare dorerea.

Unulu sê impaca cu sörtea, sêu celu pucinu abdice; si merge mai departe cá fier'a cu ran'a in peptu; dar' altulu nu se impaca in veci.

Flörea nu s'a impacatu.

Dintâiu a crediutu totu ce i-a spusu tigan'a; dar' mai târdiu si-a mai venitu in ori, — mai graia si mintea câte unu cuvîntu: — ôre?

Si acestu „ôre“ i casinâ lupta noua. Că „ôre“ e mare tiranu.

Intr'alta dî a pornitu pe munte. Ôre intr'adeveru este o pëtra scrisa? Că-di Catrin'a mintiesce pe nemica, dar' apoi pe bani?

A intrebatu baietii din munte, pastori, teneri, — si dieu — pëtra scrisa este.

A mersu se o caute, — si a datu de ea.

In padure, de-asupr'a unei poeni frumôse — o stânca inalta câtu o beserica resipita. Pe stânca află scrisöre, asia cum a disu Catrin'a — din firu in peru.

Se vedea semne vechi si semne noue. Se vedeau semne se jori că-su de ieri.

— Ascëpta tu Codrene!

Si a pornitu indereptu.

Si a cugetatu, si a facutu planuri.

Salb'a lui Codreanu! Inca ast'a i faceă gänduri. — Codreanu si-a pierdutu salb'a — ôre Mariör'a de unde pörta salba.

Se o scie si ast'a.

Si a adusu Ddieu sânt'a Domineca. Ömenii coboru din munti si mergu la sânt'a beserica, se duca prescuri sê-si faca molitva, si se-si arete hainele cele noue.

La beserica va dá de Mariör'a. Cum se nu mërگا ea la beserica, Mariör'a nevêst'a cea frumôsa, haranc'ade nevêsta.

Flörea se scolâ desdeminëtia si porni la beserica. Amëndoi cu barbatulu.

Dar' Mariör'a n'a venitu.

Câte femei intră pe usi'a besericii, Flörea tôte le pândeä; dar' Mariör'a n'a venitu.

Utreni'a s'a gatata, erău pe la Apostolu, dar' Mariör'a nu sosea.

Dupa apostolu, cântă pop'a evangeli'a, apoi âmblä cu cadelniti'a de-a-lungulu besericeii. — Dupa-ce intră pop'a in altariu, era ömenii 'si facura cruce de trei ori, Flörea inca facu cruce si era privi.

Si éta la usi'a besericii se ivi Mariör'a. O nevêsta cá o ruge.

Avea doi ochi negri cá döue mure, si avea döue sprincene arcuite cá döue pene de corbu. — Dar' avea

ce avea, — avea o fația — te-ai joră pe sânt'a cruce că e sora lui Codreanu.

Faci'a ei, privirea ei, zîmbetulu ei — tôte erău a lui Codreanu.

Si eră frumôsa Dômne, frumôsa — că elu.

Flórea deveni galbena cá cér'a.

— Éta dara ispit'a, pentru care si-a calcatu Codreanu juraméntulu si credint'ia, — ast'a-i haranc'a pentru care trebuie se móra Codreanu.

Oh, baremi asia de frumôsa sê nu fia! — Se fia Codreanu necredintiosu, sê o fi insielatu, — numai ea se nu fia asia de frumôsa!

Mariór'a se viri pintre femei, se inchinà si sarutà icó'a.

Cum se plecá, sunáu banii pe peptu cá clopotielele.

Salb'a lui Codreanu, ah alb'a lui Codreanu se o védia. Se i-o spintece, si se strige in gur'a mare: éta draguti'a lui Codreanu.

Si se audia lumea, si se audia Ddiu!

Mariór'a sarutà icón'a, se inchinà éra, se întorse indereptu si se apropià de Flórea.

Cum viniá cu dosulu catra altariu cu faci'a catra Flórea, i se vediura banii toti.

Si alb'a lui Codreanu pe peptulu ei.

Flórea negri tóta. Vof se se misce, dar' cadiù josu lesinata.

Ómenii sarira la ea.

— O-a prinsu darurile — díse o baba.*)

V.

Codreanu a fostu unu hotiu mare pe acele tîmpuri; hotiu mare si vitédiu mare.

Stapâniá muntii si plaiurile, si stapâniá o parte de tiéra.

Nu faceá nimica la cei seraci — haiducu cum se cade. — Si elu fusesè omu seracu, sciá câti hoti are celu séracu. Dar pe cei avuti i desbracă in drumulu mare si culegeá dare dela ei cá unu pasia turcescu.

Spunea mama-s'a pâna traiá, cá eră copilu bunu; dar' cá l'a facutu intr'o marti sér'a, si i-o sfetitu o tîgana din cârti viétia de voinicu.

„Dóue lucruri ti-oru fi dragi in lume — díse tîgan'a: armele si mândrele. — Gur'a dulce te-a stricá, armele te-oru prapadi.”

Si, cá si cându i-ar' fi fostu rënduitu, s'a facutu voinicu de codru. I eráu dragi armele si mândrele. Dar' ce i-a sfetitu tîgan'a nu uita-se in veci.

Mariór'a, nevast'a care siedeá preste celu munte, i eră sora dulce. Sora dulce si sora buna.

Cându au remasu de parinti eráu teneri amêndoi — fetioru holteiu si fêta fetióra.

*) Cându iese preotulu cu darurile, ómenii morbosi genunche in calea lui, se-i-le tréca preste capu. Crestinii atribue acestui actu putere vindecátóre. Déca cinev'a e morbosu sêu ametiesce in beserica, ómenii tienu cá „l'a prinsu darurile.”

Mariór'a s'a maritatu, si a mersu din satu. Se-au dusu in munti cu barbatulu.

Fratele a remasu singuru singurelu.

Avea o mosie pe robote; dar' eră teneru, n'a invinsu robotele, si domnii l'au scosu din mosie.

Si elu a luat lumea in capu.

Apoi n'a mai sciutu nimenea ce s'a alesu.

Dar' upu cornu de tiéra povestea de unu Codreanu, unu fetioru de lele, ce cobóra din codru si face fapte de voinicu.

Nime nu sciá cine e; dar Mariór'a 'lu sciá. Eră fratele ei.

Adese nóptea, pe la mediulu noptii, cându si ap'a dórme, — pe vremi grele, cându si fiór'a se ascunde — viniá Codreanu la ferést'a ei, frumosu cá unu bujoru, si indrasnetiu cá unu vitédiu.

— Ce faci sora?

— Bine, frate!

Ea i-i eră mama, ea i-i eră sora buna. Ea 'lu grigiá, ea i-i spunea vesti din lume, si ea i-i spalá haine albe. Cu ea se precepeá prin semne scrise in pétra, in stâncá si in copaci, si la ea sperá scapare in tîmpuri de nevoi.

Si ea eră cá muta si cá surda. Ea n'audiá de Codreanu, ea nu sciá de Codreanu..... o poteai taiá in bucati, ea nu l'ar fi vëndutu.

* *

Dincolo preste celu munte siedeá Flórea, draguti'a lui Codreanu. O nevêsta cu o animá plina de focu.

Si Flórea iubiá pre Codreanu, 'lu iubiá cu totu foculu unui amoru ascunsu, opritu si pânditu. Ea si-a vëndutu binele si pacea pentru elu, si-a vëndutu numele celu bunu, dragostea barbatului, — si si-ar' fi datu díle din viétia pentru elu, dar nu l'ar' fi vëndutu.

Dóue femei cu dóue animi mari: un'a sora, alt'a dragutia. Dóue femei la dóue póle de munte, dóue sentinele bune si credintióse, cari padiáu bine pe Codreanu.

Dar' ele nu se cunosceáu un'a pe alt'a. Nici un'a nu sciá cá mai este unu omu in lume care padiesce pe Codreanu, — 'lu padiesce si 'lu iubesc.

Câ-ci Codreanu nu uitase vorbele tîgancei: gur'a dulce te-a stricá, armele te-oru prapadi.

Elu ducea viétia tainuita, cá se nu póta fi vëndutu nici-odata.

Eră o stâncá mare colo in munte; pe ace'a scriá semne sororei sale, si prin acele semne se întelniáu cându o doriá. Ea viniá pe frigu, pe vîntu, pe plóie — in ori-ce tîmpu orientându-se dupa luna, asia precum aflá semnul pe pétra.

Apoi Codreanu mai aveá unu tulnicu, — si Flórea cunoscea glasulu lui dintr'o suta de tulnice. Sér'a sêu nóptea cându audiá acelu tulnicu, Flórea sciá cá pe Codreanu l'a ajunsu dorulu, — dorulu sêu necadiulu. Si trecea munti cá se-lu afle.

Frumos'a satului.

O frumsetia din Romani'a.

O frumsetia din Bulgari'a.

„Nu credeti nimenui in lume — dicea Codreanu cându le întelniá. Nimenui in lume, numai mie. Nici vorba buna, nici frica, nici plânsu, nici ura, nici gura dulce — se nu ve amagésca. — Codreanu e singuru, elu n'are pe nime omu bunu.“

— Asia dicea Codreanu. Si le-ai fi potutu trage pe róta, ele nu l'aru fi vëndutu.

'Lu iubiáu amendóue; un'a cá sora, alt'a cá dragutia.

Dar' unde e lumina, este si umbra. Flórea s'a cre-diuta insielata... (Va urmă.) V. R. BUTICESCU.

FEMEI'A.

— Studiu socialu premiatu cu 100 franci. —

(Urmare.)

In ori-ce societate legea care lovesce sanctitatea familiei degradându femeia nu póte durá, cá-ci femeia e soáa barbatului, femeia e muma; si mum'a si soáa suntu cas'a, suntu familia; si pe familia se radíma societatea si se intemeiaza statulu. Femeia pe ale careia braáie crescú natiunile si la alu carei surisu dulce se desvólta omenirea, femeia careia i trebue lumina cá-ci ea lumineáa primii pasi ai omului, femeia despre care moralistii si filosofií dicu: „O instructiune solida si complecta este necesara conlucrarii femeiloru in familia si in societate“ cá-ci, adauga Fenelonu, „Trebuie mumi care veghiadia la léganulu copilasului totu atát'a curagiu si desceptaciune cá si soldatului care veghiaza la sigurantia unei cetati,“ femeia dicu, care ne nasce, ne cresce cu neobosit'a ei ingrigire, care prin nesfirsit'a ei iubire ne pazesce de focu, de apa, de bóle, de mórte, femeia e caminulu; si caminulu este paradisulu in care gustamu cu adeveratu dulcéti'a vietiei; liniscea si fericirea omului suntu in caminulu seu. Legile lui-Licurgu loviau familia, loviau caminulu; éta de ce nici o linia din ele n'a potutu se se strecóre pâna la noi si se intre in institutiunile nóstre, pe cându codulu Romanu e si adi bas'a legislatiunii tuturor natiuniloru civilisate; éta de ce legile lui Licurgu s'au spulberatú, cá-ci isbiau viitoriulu, isbiau civilisatiunea si pe aceste dóue nimicu nu le póte oprí in cursulu lorú maretíu.

Vorbindu despre femeile Grece mai gasimu aci si pe statornic'a Penelope, soáa lui Ulisse, Regele din Itac'a, careia traditi'a aduce cuvenitulú omagiu pentru vértutea s'a; aflamu asemenea pe Andromac'a lui Priamulu Troiei renumita pentru marile ei nenorociri, si pe fiic'a ei Cassandra, care inspirata si cu prevederi pre-dice ruin'a acestei faimóse cetati si insista si se róga in favórea pacii, si pe tatalu ei, si pe logodniculu ei Coreb, despre care Virgiliu díce: „Infelix qui non sponsae praecepta audierit!“ *)

Vedemu dar' pe femeia Gréca nepoténdu nimicu nici cá soáa nici cá fiica, prin urmare nu e indoiosu cá totu asia a fostu si cá mama.

*) Aeneis, l. II.

Intr'acést'a femeia Romana a fostu mai fericita, déca legea o desmoscenesce mai de tóte drepturile, déca ia codice se cetesce: „In multis juri nostri articulis deterior est conditio feminarum quam masculinarum,“ societatea inse o despagubi cu demnitate de nedreptatea legii, societatea o pusé susu; femeia Romana fú sacerdotessa venerata a templului maretíu plinu de veselii intime, de placeri curate si de bucurii neperitóre, a acestui templu de mii de ori sacratu prin dragoste, unire si credintia, in care omulu 'si simte vietí'a si 'si cunósce existinti'a, si care se numesce Amorulú conjugalú. — Mai intelnimu la Greci cá fiintia fabulósa pe Elen'a lui Menelas celebra mai alesu prin aceste cuvinte ce Omer, printiulu poetiloru Greci pune in gur'a veteraniloru Troeni la vederea ei:

„Τοιῶν ἀμαρτῶν γυναικὶ πολλὸν χρόνον ἄγρια πάσχειν.“

Grecii au redicatu temple numai graáiei femeiesci, Romanii demnitatii femeiesci. Grecii au trecutu in istori'a lorú pe femeia frumósa, Romanii pe femeia virtúosa. La Greci érá unu magistratu anume insarcinatu cu supraveghierea moravuriloru femeii, la Romani femeia se bucurá pe deplinu de increderea barbatului.

In adeveru gasimu la Rom'a Censori avéndu supraveghierea moravuriloru publice si private, inse functiunea lorú se rapórta numai la neglígenti'a cetatieniloru pentru acelea din interesele lorú private ce ar' avea consecintie réle in interesulu publicu. Nici odata Romanii n'avura unu custode publicu, unu magistratu oficialu inadinsu pentru a supraveghia pe femeia; femeia Romana nu suferi nici odata o asemenea insulta.

La Gali gasimu pe femeia fórté venerata in Druidessa etc, ba inca inainte de Cesar ni-se spune cá érá aci unu consiliu de femei alese din fie-care cantonu, care consiliu trebuia se hotarésca despre pace si despre resbelu. Acestu consiliu dupa cum se póte vedea avea o óre-care greutate, érá unu consiliu superioru in care se discutáu cestiuni de prima importantia pentru poporu: pacea si resbelulu.

Hiberii érá-si aveáu multa consideratíe pentru femeia. La ei insultele aruncate cui-va, fia barbatu fia femeia, se judecáu de-unu tribunalu compusú numai de femei.

Se vede cá Hiberii gaseau cá femeia scie apreáa mai bine in cestiuni delicate unde e in jocu bunulu sémtiu si amorulu propriu. La Bantamu capital'a unui vechiu regatu Malaes, ne spunu caletorii cá este érá-si asia, aci judecatorii unoru asemenea cestiuni suntú femei de sânge regalú.

La Germani femeia fú in mare onóre; ei aveau pentru ea unu mare respectu, o adorare, o venerare pâna la divinisatia. Mam'a, soáa Germanului érá fericirea lui, érá vietí'a lui, érá onórea lui. Ei le consultáu voiosi si incredietori si primiaú bucurosu parerile lorú. Ei aveáu convingerea cá femeia e mai petrundietóre

că barbatului și mai prevedietore că elu, și de-ace'a făcure din ea apröpe unu cultu.

Tacitu, nemuritoriulu Tacitu ce trafi in acel'a-si tempu cu Plinfu celu june și pe care Racine 'lu numesce „celu mai mare pictoru alu antichitatii“ și d'Alembert „celu de-ântăiu dintre istorici,“ descriendu plinu de admiratiune moravurile curate ale acestui poporu, e uimitu de aureol'a de onöre cu care Germanii cu fala incingu fruntea femeiloru lor. Cea mai mare divinitate, divinitatea divinitatiloru la ei este de genulu femininu, *Herta*, de unde mai tardiu s'a facutu *Erde*, pamentu și *Freia* de unde éra-si s'a facutu mai in urma *Freiheit*, *libertate*. La ei femeia nu e numai companiön'a loru casnica, ci egala loru intru tôte, iea parte de-o potrive cu ei la tôte actele de interesu publicu. Germanulu are la resbelu pe soçi'a lui, pe mam'a lui, pe mirés'a lui care 'lu incuragiadia, 'lu mângăia și pre'noiesce vigórea și și re'ntineresce existenti'a; și ele suntu mândre și gelóse că-si soçi loru de marire și libertate. Femeia Germana aveá multa consciintia și orgoliu de demnitatea ei. Soçi'a vitezului Arminu, eroic'a Tusnelda, carei'a Tacitu consacră câte-v'a linii neperitóre, ni-se presinta că tipulu adevératu alu femeii vechiloru Germani.

— Saxonii in unele cântece populare ale loru numescu pe femeia *freadowebbe* adică ace'a care tiesse pacea; acést'a e o frumoasă remiñscentia de vechiulu rolü marretiu ce între altele aveáu vechile Germane de-a servi că impaciuitóre între diversele triburi numite la ei genuri.

Se trecemu acum puçinu la evulu-mediu. De-si și acum gasimu pe femeia cu nisce drepturi fórté restrinse, — că-ci érá privata de moscenirea imobiliara și obiceiuulu o sileá se salute ea ántăiu și se servésca la mésa pe mândrii cavaleri, pe acesti Domniori cari alt'feliu aveáu dreptu devisa „*Dieu e Madame*“ și 'si dedeáu viét'i'a pentru femeia iubita ori numai pusa sub protecti'a vre-unui'a din ei, — cu tôte acestea femeia in evulu-mediu fú stapâna că si soçiulu ei in domeñiurile lui, fú companiön'a lui egala in caminu, fú castelana onorata, fú soçiá considerata, fú muma, fú educátorea copiiloru sei. In absenti'a barbatului 'lu represintă in castelu, é'r' in-torsu dela resbelu, castelanulu nu gasea alta placere decâtu a-si petrece tómpulu între soçiá și copii. Femeia evului-mediu fú Regiñ'a serbatoriloru instituite in onórea bravurii, asia invingatorii in jocurile de esercitiu cu arm'a ori alergarea se premiáu in triumfulu loru de mân'a femeii; acum prin influenti'a ei morala și prin considerati'a de care se bucurá, femeia nobila a evului-mediu sciú se purifice și se îmblândiesca moravurile inasprite de vremurile grele și de prejudiciu.

Truverii, Menestrelü, Trubadurii și Minnesengerii cântara pe femeia evului-mediu, și o gasimu asemenea in *Heldenbuch* și in *Niebelungenlied* tronându că eroina.

(Va urmá.)

Eufrosina Homoricénu Stoeneșcu.

TESAURULU DE LA PETRÓS'A

seau

„CLOSC'A CU PUII EI DE AURU.“

— Studiü árcheologicu. —

Preleçere publicá tienuta de catra Dionisiu O. Olinescu in șiedinti'a publicá dintr'a 7/2 1884 a Societatiü pentru literatur'a și cultur'a romána in Bucovin'a.

Nu departe de orasiulu Buzeu din Tier'a Romanésca e situatu adêncu in munti satulu Petrós'a, disu și Badenii de josu, proprietatea episcopiei de la Buzeu. Pe teritoriulu acestui satu se redica muntele Istritia, care in dosulu seu scade dintr'o înaltíme de 1796 de metri repede in valea Nisicovului. Pe acestu munte lucráu in Aprile anului 1837. mai multi tierani din Petrós'a, scotiëndu pietre pentru zidirea seminarului de la Buzeu. Doi dintre dinsii si anume Jonu Lemnariulu și Stanu Avramu aflara dia josu de pocau'a „vii'a Ardeleniloru“ intr'o adêncitura printre doi bolovani mari la o mica adêacime tesaurulu nostru, numitu acumu in de comunu: „Cloșc'a cu puii ei de auru.“ Tesaurulu érá acoperitu cu o tierina négra și maruatiósa, fără se se fi gasitu in giurulu lui óre-cari alte obiecte, ce ar' indicá proveninti'a lui. Se vede că tesaurulu acest'a s'a bagatu in mare pripa între acesti doi bolovani mari. Tesaurulu se pare a fi ascunsu in tómpu de vre-o încalcare dușmanósa a tierii, cându refugiatii ne mai putëndu-lu scapá, 'lu adăpostira in pustietatea acestui munte între bolovani.

Aflatorii redicara in taina acestu odoru din arcusiulu lorü și 'lu transportara neveditu de nimenea in colib'a lorü. Legile de atancia alu Tierii Romanesci declarara tôte camorile de sub pamentu de domnesci¹⁾ și ori-ce comóra aflata pe mosi'a s'a seau straina deveniá proprietatea Vodei. Instrainarea comóreloru se pedepsiá fórté aspru. Regimulu de atunci desveliá unu dielu neauditulu intru aflarea anticitatiloru și interpretá riguros legile despre aflarea tesauriloru. Ministrulu Banulu Michalcea Ghic'a avêndu mare aplecare la studiulu árcheologicu scormoniá singuru seau prin agentii sei pamênturile Valachiei dupa anticitati. Elu infintiá in Bucuresci museulu nationalu, in care se depuneáu anticitatile aflate. In Bucuresci apareá fói'a „Museulu nationalu,“ redactata de Blarenberg, care se ocupá cu descrierea lorü. De aceea acea mare tainuire a tieraniloru cu tesaurulu aflatu la Petrós'a. Ei 'lu asiediara in colib'a lorü și nici prea se cutezara alu cautá adese, că nu cumv'a se dee de elu ochiulu árcheologicu alu guvernului. De abia dupa unu tómpu îndelungatu se încumetá Jonu Lemnariulu avêndu mare lipsa de parale, de-a vinde in taina nepotului arendasiului din Petrós'a, Frundia-Verde unu lantiu de aurü in marime de vre-o dóue palme pentru 30 de parale bune și o oca rachiü de prune.²⁾

¹⁾ Vedi Condica lui Caragea II. cap. I. artic. 1.

²⁾ Odobescu in Columna lui Traianu, a. 1876, f. 517.

Vinira și timpuri grele pentru aflatorii tezaurului. Aflându-se bordeiul lor într-o stare miserabilă, decisă episcopi'a dela Buzeu și subprefectur'a de la Tohani de a-lu ruina pentru regularea satului. I. fric'a mare se destainuira atunci Jonu Lemnariulu și Avramu Stanu la rudele lor, la Nicolae Baci și fiulu lui Grigoriu. Tezaurulu fû apoi transportatu în taină în cas'a lui Baci, unde 'lu ascuseră în podulu casei lângă cosiu.¹⁾

Nu multu după ast'a sosit la Petros'a și unu mes-teru arnautu numitu Anastase Tarb'a seau Verussi din Bitoli'a în Macedoni'a, că se zîdăscă unu podu pe ap'a Calnaului din apropierea Petros'e. Aflatorii tezaurului se tocmira la dînsulu pentru scoterea petrelor din mun-tele Istitia. Prin tempu se destainuira ei lui despre odorele, ce le-au aflatu în muntele Istitia. Anastase Verussi și plecă îndată cu unu cercu de aur din te-saurulu acest'a la unu argintariu din Bucuresci, că se se incredintieze despre valôrea lui. Plinu de bucuria se întorse elu din Bucuresci și după multa tocmela cum-peră într'a ²³/₄ 1838. st. v. întregu tezaurulu numai pen-tru 1500 de franci, câte-v'a fermane și testimele pentru femeile tieranilor.

Nu mai puțin precautu că tieranii a fostu arnau-tulu Verussi. Spre mai multa asigurare sdrobi elu înca în cas'a lui Baci cu toporulu mai tôte obiectele tesau-rului, risipindu-se petrele de felurite colori prin casa. Baci le aruncă că de nici unu pretiu într'o grôpa. În urma 'si aduse Verussi aminte și de aceste petricele de felurite colori, se întorse înapoi și scose din ele pre cele mai mari, pe cîndu celealalte le aruncă Baci în gu-noiu.²⁾ Verussi îngropă o parte din obiectele tezaurului pe malulu Calnaului lângă podulu ce 'lu zidiă, cealalta parte o luă cu sine, că se o vînda la argintari și co-mercianti.

Petricelele de felurite colori asvêrlite în gunoiu le culesera iute copii satului și le duseră pe la casele parintilor lor. Totu satulu începă a vorbi despre co-môr'a, ce ar' fi aflat'o Baci. Ajunse vorb'a în curîndu și la arendasiulu mosiei George Frundia-Verde și la Dragulinescu, subcîrmuitoriulu plasii Tohani, care din urma se si înfacișă în sat. Guvernulu ordonă o cer-cetare seriôsa. Între aceia află și arendasiulu mosiei George Frundia-Verde de la Jonu Lemnariulu și Avramu Stanu, că ei ar fi aflatu 2 bucati de aur sub pamentu la prasil'a papusoiului. Baci i-i dete unu cosiuletiu cu 12 laturi, ce le cerusè înapoi dela Verussi. Frundia-Verde înse află că acești tierani ar' fi aflatu o comôra mare. Elu urmaresce deci pre Verussi și aflându-lu la Buzeu cere de la dînsulu 100 ecosari turcesei (1000 franci seau 460 fl. v. a.) pentru pazirea secretului. Ve-russi refusa și Frundia-Verde 'lu denunția la episcopi'a dela Buzeu.

În Iuliu 1838 sosit la Petros'a comisi'a de cerce-tare, a carei lucrare e cuprinsa într'unu dosaru pastratu în Archiv'a Statului din Bucuresci sub Nr. 5397 din 1838. desp. ministeriului de interne, din care a publi-catu d. A. J. Odobescu unu estrasu în „Column'a lui Tra-ianu“ din 1876, redigeata de catra d. Hașdeu. Toti com-plicii fura arestati și între multe strașniciri tienuti vre-o trei ani în închisóre. Comisiei f-i succese de abia a află cele dône bucati date de cîtra tierani și Verussi lui Frundia-Verde cum și o veriga, ce a aflatu-o ea în podulu lui Georgiu Baci, unde o uitasè Verussi.

Verussi dicea înainte comisiei, că comôr'a întrêga a vendutu-o unui evreu necunoscutu pentru o suma de 8000 lei vechi. Jonu Lemnariulu și conșoții disera sin-ceru tôte ce sciura despre tezauru. Politi'a isbuti de-a prinde o epistolă de a lui Verussi, ce o adresă elu din Bucuresci în limb'a arnauta catra Kyr Costea, că se-lu indemne „a nu se spariă de amenintiarile deregatorilor și a nu destainuî cu nici unu chipu loculu, unde ei amendoi puseră lucrurile.“¹⁾ Se vede deci, că pre Ve-russi nu-lu arestă comisi'a, că-ci putusè iniuri asup'r'a cercetarei din Bucuresci. Luându cu revasielulu acest'a perchisit'i'a o noua directia decise ministrulu de interne de-atunci'a Banulu Michalcea Ghic'a, de a luă sin-guru în mîna cercetarea culpabililor. Însocitu de direc-torulu generalu alu școlilor Petrach Poenaru și de îm-piegatulu administrativu Steriadi ajunsè la Petros'a în-tr'a ¹⁵/₇ 1838. Verussi marturist în urma, că o parte din tezauru o ascunsè într'o grôpa lângă podulu, ce 'lu zidiă. Banulu Ghic'a află întru adeveru pe malulu Cal-naului 9 obiecte, de si stricate, dara de mare interesu pentru archeologia. Cercetarea se continuă. La a. 1842. se curmă ea, că-ci afara de Verussi, toti culpabili afla-tori ai tezaurulu muriseră de frica și strașnicire în în-chisóre. Verussi înse se achită și i-se restituira chiar' tôte sumele date tieranilor aflatori și arendasiului Frundia-Verde. Dlu A. J. Odobescu banuesce cu totu dreptulu, că petricelele cele colorite, ce le matură dîntu-întăiu Baci într'o grôpa din ograd'a s'a, i-au fostu de mare folosu în cursulu judecatii, „de vreme ce se termină pentru dînsulu într'unu modu cu totul favorabilu“²⁾ Ve-russi ajunsè și după ac'a unulu din cei mai de frunte din întreprindietorii lucrarilor publice din Munteni'a, dara cu tôte acestea „nu-i placeă a vorbi despre întem-plarea din Petros'a.“³⁾

Obiectele aflate ale tezaurului în numeru de 12, se asiedia după porunc'a domnitoriului Munteniei Ale-sandru în museulu nationalu înfiintiatu de catra Banulu Michu Ghic'a din Bucuresci.

Aflându-se între ele o veriga seau bratiara cu o inscriptia greu de descifratu, tramisè Banulu Ghic'a înca în Ian'a lui Martiu a. 1840. o transcriptia de pe ea di-

¹⁾ Odobescu, ibidem, f. 504. — ²⁾ Idem, ibidem, f. 506—507.

³⁾ Idem, ibidem f. 510.

rectorelui cabinetului de anticități din Vien'a, dlui Josifu Arneht, care o s' comunică indata institutului de corespondență arheologică din Rom'a. La ²²/₅ 1840 se ceti în Academi'a de inscripțiuni și belle-littere din Paris relatarea consulului francesu din Bucuresci Billecoq despre inscripți'a de pe acésta veriga. Intr'a 19 Maiu 1834 tienù în institutul arheologicu din Rom'a invetiatiu Pater Secchi o pertractare despre comór'a din Petrós'a, și mai alesu despre inscripțiunea de pe bratiara, ce o numiá „o sgarda de aur a vre unui animalu.“ ¹⁾

Indicându inscripțiunea ast'a într'unu modu impenosiu proveninti'a tesaurului acestui'a de mare interesu pentru arheologia, decise dupa anulu 1850. guvernulu prusianu, dupa indemnulu dlui Zachar, de-a face o reproducere galvanoplastica a acestei verige. Reproducerea ast'a galvanoplastica o cercetara apoi invetiatiu J. Haupt, Jakob și Wilhelm Grimm și rezultatulu acestei cercetari 'lu ceti apoi Wilhelm Grimm în Academi'a sciintieloru din Berlinu intr'a 4 Dec. 1856. ²⁾

La anulu 1867. aflamu tesaurulu dela Petrós'a la espositi'a din Paris în galeri'a arheologica, admiratu dupa raportulu oficialu alu espositiei de „cea mai frumoasa podóba a acestei serbatori a arteloru și a industriei.“ La a. 1868 se espusé tesaurulu în museulu South-Kensington din London și la anulu 1873 la espositi'a universală din Vien'a.

În nóptea spre 30 Novembre 1875. fú prèdatu acestu tesauru din museulu nationalu din Bucuresci. Polit'i'a bucurescéna află o parte din elu la culpabilulu (Pantazescu) ascunsu într'unu piano, cealalta parte la unu argintariu, dara într'o stare deplorabila.

La congresulu internationalu de antropologia și arheologia din Copenhag'a din anulu 1875. ceti d. A. J. Odobescu o notiția interesanta despre Tesaurulu dela Petrós'a. ³⁾

Greutatea tesaurului dela Petrós'a e aprópe de 19 klgr. în starea lui de astadi consta elu din obiecte luate numai din aur, din obiecte decorate cu petre pretioase și din bucatiele de petre și cristale de diferite marimi și forme, scobite fiindu unele din ele dupa modulu din Orientu, cu o concavitate netedita, altele taiate în tablitiu. Între granatele aflamu pre scarbunculu orientalu, portocalulu palidu, iacintulu ordinariu și pre piropulu. Mai gasimu între aceste petre câte-v'a sparturi de smaragde, puține gemulitiu de cristalu de munte albu și câte-v'a mici fragmente de sedefu, perozele și lapizlazuli. Inculpatii tierani marturisira că în tesauru se aflău și safire, granate mari, iacinte și balasuri. Aces-

¹⁾ „Eternò però la sagace e probabile conghiettura che tale collana forse adbia appartenuto a qualche animale, che fuggitivo la potasse nelle selve di quel lontano paese in cui si scopri.“ Bollettino dell' istituto di corrispondenza arheologica per l'anno 1843. p. 92.

²⁾ Monatsberichte der kngl. preussischen Akademie der Wissenschaften in Berlin. 1856.

³⁾ Comptes-Rendus des Congresses, f. 361 sg.

tea parte le vendusé Verussi, parte le impartisé printr comisarii perchisitiiei.

Aceste petre și cristale decoráu obiectele de aur ale tesaurului de la Petrós'a, cari le-au sdrobitu Verussi cu toporu în cas'a lui Baciú că fără de nici unu pretiu. Dovada 'su cele multe gaurele deschise de pe obiectele tesaurului. Petrele aceste eráu puse ori în gauri cascade, ale caroru scaunelu erá o foitua de aur foarte subtile, ori pe goluri, numitu în orfeuraria à jour, ori incastrate în ochiuri și casutii înaltiate, — cloisonnage — seau înfipite fără focu, — a froid. ¹⁾

(Va urmă.)

Nu potu se cantu!..

„Nu potu se cantu!“ atât'a-e totu ce potu a-ti spune
O mus'a mea iubita! partasia 'n dile bune, —
Nu potu se cantu, că-ci peptulu ce plânge și suspina,
Si anim'a ce cade și corpulu ce se 'nclina,....
Pierdutu dulce musa, ceré'ca poezie....
O anima ce móre în veci nu reinvie,

Pre sênulu ei cântatâm în dulce reverie,
Cetindu în ochi de angeru sublim'a poezie;
Pre lir'a mea de aur, din perulu ei subtile,
Intinsâm córd'a care sună de fericire, —
Si lacrimile miele cadeáu pre lira linu,
Si sunetulu ce dens'a scoate, erá divinu....

Desiarta e cercarea se cantu că alta-data
Că-ci rupta este córd'a și lir'a 'mi-e stricata!

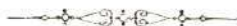
G. SIMU.

Flórea și caletoriulu.

(Memoriei primulu amoru.)

A-le lumei mari gradine
Suntu de flori frumoase pline...
Caletoriulu se opresce,
La o flóre multu privesce...
Neastemperu 'lu 'npinse
Că se-o iea mână 'și intinse.
Floriór'a inse i dişe:
„Ce voiesci? vedi nu-su deschisa.
De m'ai duce 'n a t'a casa
N'asiu împlé-o de miróse;
Si la peptu-ti de mai pune
Asiu peri far' de parfume!
Deci se fii cu asceptare
Pân' la a mea desvoltare...
De nu: prin gradina du-te,
Rumpeti alt'a d'între multe“...
Mân'a 'ntinsa se retrase,
Dar' neci alt'a nu-si aleasé, —
Caletoriulu în tacere
Pléca fara mangaiere,
Si cându iese din gradina
Sterge lacrimi, și suspina...
Era de pe floriceua
A cadiutu unu stropu de róua.
Róua, lacrimi și tacere
Cugetáu la revedere,
Tómne, primaveri trecura
Da 'n veci nu se mai vediura;
Că-ci floricea desvoltata,
De-alta mână fú luata. —
Caletoriulu cându re'ntorsé
Numai loculu golu aflase.

J. ROMANU.

¹⁾ Odob., Tesaurul dela Petro'a în Col. I. Traian. 1876 f. 511.

PARINTELE CARTHAUSI.

— ROMANU tradusu din l. magiara. —
(Continuare.)

Si in pruncea si junetia inca doriám câte-odata mórtea — — frumóse si fericite tēmpuri eráu acelea! Plinu de sperantie, cum erám eu atunci, iubitu de toti si iubindu totulu, inchipuindu-mi cá acésta viétia ar' fi unu visu frumosu si fericitoriu, a carui intielesu profundu numai in o alta lume o se-lu precepu: cum nu asiu fi crediutu in raiu eu, care erám inca in stare de a precepe fericirea nemarginita.

Junele nu se teme de mórte; si intogm'a cum bogatulu 'si risipesce cu usiurintia tesaurii sei, nici aducundu-si a-minte de saracia, — precându cersitoriu lu economiséza cu filerii sei; ast'feliu se jóca cu viétia s'a plina de fortie si bucurii tenerulu, nutrindu-se cu sperantie, — cá-ci cum nu ar' crede in o viétia sempiterna elu, care pâna aci nu a sēmtitu de-cátu desvóltându-se din ce in ce facultatile s'ale? — Dara indata-ce omulu sēmtiesce laucedirea si in urma pierderea vre-unei poteri; — déca amorulu fericitoriu i-s'a stinsu in dureri, — déca ur'a care óre-cându 'lu stērníá spre fapte de resbunare, i-s'a potolitu, — si sperantiele impreuna cu temerile lui au disparutu, — déca in peptulu lui, inundatu óre-cându de atâte sēmtieminte, totulu s'au linscitu; si in loculu lupteloru, de cari se inaltia mai inainte, numai cându din cându mai vibréza ultimulu suspinu alu unui sēmtiemēntu adēncu vatematu: — oh! atunci elu crede cá e moritoriu, cá póte mori cu totulu. — Fericitu acél'a care si in asta stare mai póte trafi; care despoiatu de cele mai frumóse sperantie ale s'ale, primesce cu indestulire viétia, si dupa-ce a incetatu de-a se sbate dupa cev'a mai inaltu, 'si afla indestulirea aspiratiuniloru s'ale pe acestu globu de lutu. — Scurme cá furnic'a pamēntulu seu si se lupte pentru o bucata de pâne, séu zidéscá-si afundu su pamēntu ocnele s'ale, cá se scóta cu sene-si o bucatica de metalu mai lucitoriu, ori strabata cu nai'a mare dupa mare, cercându unu nou petecu de pamēntu, unde se póta reincepe scenele chinuriloru si fara-de-legiloru omenesci: — totu atât'a-i; fericitu e totu acél'a care are o tiēnta in lume si potere spre ajungerea acelei'a, si nutresce in sēnulu seu convinctiunea cá urmarindu-si tiēnt'a s'a indeplinesce unu lucru mare ori folositoriu; — prunculu se póte mândri cu zidirea s'a de coceni, si in faci'a acelei'a e in dreptu a se socoti chiaru atâtu de mare cá sí Bramante in faci'a besericei S.-tului Petru. — Dara eu, dupa atâte sperantie divine, nu sciu trafi cá animalele; nu vréu, nu potu se iáu parte la acestu jocu obositoriu care se numesce viétia, — la acestu jocu, in care atāti'a se sbuciuma, atāti'a plāngu, asié de puçini se distragu, si in care in urma nimene nu afla alt'a decâtu o petrecere de tēmpu; nu vréu se fiu poternicu sēmtiēndu-mi nulitatea mea, nici servu cunoscēndu puçinatatea despotiloru miei, — destulu m'amu invértitu intre aceste masce, si acum dupa-ce i-amu cunoscutu pre toti dupa faciarnici'a lorú séu celu puçinu le-amu vedieutu larvele su cari se ascundu — sufletulu meu doresce a se odichni. — Oh! asculta-me a-totu-potinte, si 'mi tramite mórtea t'a! nu-ti ceru imperati'a ceriuriloru, cá odinióra, — — numai se me prefaci in nemic'a, te rogu; oh, asculta-me! liberéza elementele din care sum creatu; prefá acestu corpu in tierína, precum a fostu dintru-nceputu; creaza apoi din ace'a: insecta, flóre ori pótra, ce vei

vré tu, numai omu nu creá mai multu — si eu voiu fi indestulitu!

Dara... aibi pacientia suflète alu mieu; — adà-ti a-minte de mórte si te mângaiá!

III.

Astadi am fostu la provincialulu ordului; dupa serviciulu de demanétia m'a chiamatu la sine. E unu barbatu seriosu si riguros, care pentru virtuositatea s'a se bucura de mare stima atâtu din partea monachiloru câtu si din a provinciei intregi. Cum se vorbesce in tenereti'a lui, su durat'a revolutiunei celei mari, rapitu de patima a comisu crudimi; si dupa-ce Napoleonu a ajunsu imperatu, cāindu-se adēncu de faptele s'ale, a intratu in monastire. — Acum e betranu, dara e unulu dintr'acei'a pre cari tēmpulu i-a plecatu dara nu i-a potutu infrānge; de su fruntea-i, imbrasdata de adēnci cretie, inca stralucescu ochii lui focosi, si betrán'a-i faciá palida nu si-a pierdutu seriositatea barbatésca, si inalt'a-i statura, desí plecata cátra pamentu, totu si-a pastratu inca majestatea de odinióra — O ruina e densulu, dara ruin'a unui arcu de triumfu, a carui decori le aduna un'a câte un'a fie-care anu ce trece, dar' care nu-si pierde nici-cādu form'a s'a, si pre care pâna in diu'a din urma se vede, cá marirei a fostu redicatu.

— Ti-au sositu dóue epistóle, fratióru mieu! — díse betranulu, — si 'mi inmanuá dóue epistóle, un'a dela tatalu mieu si alt'a dela amicu mieu. — Si eu amu capetatu o epistóla dela tatalu teu — continuá, — tatalu teu te róga se re'ntorni acasa... Mergi! —

Uimitu am cautatu spre elu. — „Da vréi se me alungi?“ — dísei in urma, — „amu cercatu aceste ziduri spre a me odichni intre ele, — pentru-ce me alungi si de aici?“

— A te alungá?! nici vorba — díse cu tonu linscitu, — ace'a nu o voiu face. — Cas'a Domnului e deschisa pentru totu omulu; si nu e in poterea mea se alungu dela pragulu ei pre nenorocitul, care 'si cerca aici loculu de odichna, cá si mene odinióra, — numai am voíutu se te reflectezu: cugeta la ace'a ca omulu in totu momentulu are lipsa de libertate cá se fia fericitu, si ca esci mai teneru decâtu cá se poti abdice de ea; cugeta cá momentulu acestui'a, — in care supunēndu-te pre tene si venitoriuu teu intregu unui propusu, sacrifici cele mai mari placeri ale voientiei t'ale libere, — voru urmá ani de indelunga servitude in cari 'ti va fi opritu a voii. — Cugeta, cá potu veni tēmpuri, in cari imbetránindu nu vei precepe durerile junetiei t'ale, si póte 'ti vei blastemá propusulu, care te despoiá de atâte bucurii mici.

„Amu cugetatu la tóte acestea.“

— Cutezatória espresiune! — replicá betranulu cu linisce — numai in etatea t'a o dicemu acést'a cu atât'a resolutiune. — Poti calculá inainte, cum 'ti vei cultivá pamentulu, si ce vei semēná in trēnsulu; poti calculá inainte, cum 'ti vei zidi cas'a t'a cá ace'a se fia durabila si se-ti tindia scutu securu la dílele betranetieloru t'ale; — dara venitoriuu teu nu ti-lu poti precalculá. — Un'a idea stērnita in sufletulu teu numai asié din intemplanare, asemenea sementiei aruncate prin vēntulu de tótnua, — éta dela ce atērna venitoriuu teu; si amaru de tene déca acésta idea, care s'a desvóltatu in sufletulu teu si-a ajunsu a-ti predominá fienti'a t'a intréga, contopindu-se asié dicēndu cu esistenti'a t'a, vine

în împotrivire cu împregiurările în cari te afli și pe cari nu le poți schimba.

— Atunci dara benecuenta ursită mea, — dîsei eu, adîncu patrunsu de cuvintele lui — cî am potutu parasi o lume care stî în împotrivire cu principale sufletului mîeu; — cî am potutu scapî de o lume, care cu sarcasmului ei a pîngaritu cele mai sacre sîmtiîmînte ale animei mîele, pîna cîndu în urma eu însu-mi me-am scîrbitu de idolii mîei.

Si-apoi cugeti, cî în claustru omulu devine mai bunu, mai fericitu!? — dîsî betranulu, privindu-me plinu de machire. — O! nu crede; multa dorere jace între aceste ziduri, — durere de care voi, în lumea din afara nici inchipuire nu aveti; si dintre atîte animi amarite, cari si-au cerîtu aici adapostulu abia s'au vindecîtu ranele vre-unei'a, afara de a celor'a cari pausîza în ceme-teriu. — Numai celu fericitu pîte abdîce de viața; numai acel'a a carui sufletu e plinu de credința firma si speranție înalte, se pîte sîmți fericitu în claustru. — Asemenea sîrelui, care umple cu lumin'a s'a totulu, pa-trundîndu pretutîndeni cu radiale s'ale caldîrîse, ase-menea dîcu e marea idea a dîdieiei; acel'a care o cîrca pe ace'a în natura, o va aflî pretutîndeni, dar' vai de-acel'a care 'si tîntîsece privirea s'a dreptu spre ea, — elu se va aflî în întunerecu, lipsitu de vederea ochiloru. Si ôre nu acîsta idea e tîta averea sî fîcîirea mona-chului? si dîca si acîst'a o pierde, dîca un'a indoiîla — — — Ce e un'a indoiîla pentru acel'a care traiesce în lumea din afara? elu are primavîr'a si natur'a în-florînda, o suta de bucurii si o suta de dureri, — dara monachulu carthausi nu are decîtu indoiîla s'a, acîst'a i-e lumea în care traiesce si pentru care patîmesce, si acîst'a ivîndu-se înaintea lui în fața grozava a reali-tatii, înfrînge debilulu sufletu alu densulu. — Bene o descrise acîst'a întemeiatorulu acestui ordu s. Bruno, cîndu în scrierea s'a despre chinurile ateistulu, ce se turmenta în iadu, aceste cuvînte le pune în gur'a acestui'a: „Oh! adaugeti chinuri nôue la acelea cari acum le suferu; spîntecatî-me în seclii secliloru prin miliîne de noi cîlîi, numai de Ddieulu meu nu me lipsiti de totu; si flacarile cari me mistuie 'mi voru parî rose, furtile diavoliloru dragi îmbracîsiari, vaieraturile acestoru locuri de osînda accorduri pline de farmece si acîst'a locuinta grozava palatu desfatatoriu, — numai se potu scapî de acestu chinu înfricosiatu care 'lu suferu acum'a, numai se-mi potu reafli pre Ddieulu mîeu!“ — — Oh! crede-me cî se afla între aceste ziduri ômeni cari suferu aceste chinuri, si în lume nu esista nici unu chinu asemenea acestui'a; pentru-cî pre pamentu se pîte aflî mangaiere, crede-me cî se pîte aflî, si dupa cele mai grele suferîntie. — Cautu numai la dealulu acest'a, — se vede cî ôre-cîndu a avutu forma conica: acum lip-sesce o bucata din deplinatatea lui, si josu în vale se redica unu gruietiu observabilu mai multu pentru sfari-maturile de stîncu resîfîrate pe dînsulu. Pe vîrfulu dealulu acum se redica bradi înalti é'r pe gruietiulu din vale totulu e verde si înflorit. — Cene ar' cugetî, cî aici vede urmele unei surpari de pamîntu? — Cene ar' cugetî, cî aici unde totulu e coperitu cu flori si verdîtia, ôre-cîndu de-asupr'a pre vîrfulu dealulu se aflî o mare ruptura, é'r josu în vale un'a pustietate întînsa? — si vedi asemenea acesteia e în lume totu ce se numesce frumosu — tîte esistu în loculu de mai înainte alu pustîiei înfrumsetiatu nmai prin schim-bările tîmpulu, — lumea întîrîga este o mare ruina de

glorii, acoperita de velulu tîmpulu; si ast'feliu e si viéti'a nôstra, a carei bucurii nu suntu alt'a decîtu nesce veluri de flori, cu cari vîrst'a ni-au acoperitu ranele ôre-cîndu sîngerande ale animei.

— Si nu credi — întrebî eu — cî esistu si du-reri nevindecavere?

— Nu credu — respunse cu tîta liniscea betra-nulu, — tîte dorerile suntu trecatîrie, si dîca suntu unele, cari durîza mai îndelungatu, acîst'a provine de-acolo cî noi însi-ne le-amu nutritu, si si la acestu casu mai multu remîne numai espresiunea cîntieloru de-cîtu sîmtiulu chinuriloru nôstre; întocma cumu pre pe-trele mormentali tîrdîu, dupa ce s'a uscîtu si ultim'a la-crima, înca se cetescu totu acelea-si cuvente, desî tîm-pulu acum de multu a demîntîtu seussulu acel'or'a.

— Pîte se ai dreptu fața de partea cea mai mare a omenimei, — replicî eu, — dara esista ômeni pre cari, spre nefericirea lor, Ddieu i-a creatu din alta materia.

— Si tu esci unulu dintr'acîsti'a, asié dara? — dîsî betranulu cu zimbetu amaru pre buse; — cene se nu fi fostu odata în viéti'a s'a de acîsta parere, — cene n'a înduratu pierderi ireparabili, — cene n'a sîmțitu în anim'a s'a unu amoru vecinîcu? — dara ajungi la eta-tea mea, si spune-mi ce ti-a remasu pe atînci din tîte acestea? o amentire dîioîsa, care cîndu din cîndu re-vine în sufletulu teu si 'ti strînge busale spre unu su-risu amaru; ma se pîte cî nici atît'a; — asemenea cartiarului, care si-a petrecutu nôptea lînga mîs'a verde, asié stai în vîrst'a betranetieloru t'ale la mîs'a viétiei; ai fostu cu norocu si fîrî norocu, adese ai cîscigatu si adese ai pierdut; dara de cîte-ori si în ce soiu de cîrti, cene ar' sci-o acîst'a? destulu cî te-ai jocat, si acumu probabilu cî mergi în patulu de odichna. — Cre-de-me, cî în lumea ast'a nu esiste nici o suvenir, din care se nu piîra cu tîmpulu chiaru partea cea mai amara.

— Dîca acîst'a e asié, — dîsei érași — de ce se nu remînu în claustru, cî uitîndu trecutulu, ba-remi se-mi potu scuti anim'a de doreri nôue?

— Pentru-cî în claustru nu uitamu asié usioru, — dîse betranulu suspinîndu. — Si acumu mergi în chilia-ti fratiîre, cetesce-ti epistîlele si cugeta cum se cade asupr'a propusulu teu. Unu anu de proba vei pe-trece între aceste ziduri; dîca acîst'a va trece, te voiî întrebî din nou, si dîca voienti'a nu ti-se va fi schim-batu — vei fi beneventatu în midiloculu nostru.

(Va urmî.) Br. JOSIFU RÔTVÔS.

Mi-ar' placé..

Mi-ar' placé multu se potu scrie
O comica poesia.
Intr'unu stilu ne'ndatinatu
În acestu veacu luminatu.

Cîti dujmani mai am prin tieri
S'o cetîsca cu placheri,
Si cu totîi rîndu... pe rîndu...
Se-si dea sufletulu ridîndu.

O! ce dîcu?... M'asiu osîndî!...
Iarasi ei m'ar' dobîndî,
Se le facu desu în altariu
Prînîse cu sîrîndariu.

JASON BLANQ.

La venatôre.

Palatulu de érna alu tiarului

CORESPONDENTIE.

Cernauti, 6 Febr. 1884.

Prea stimat domnule Redactoru!

Înainte de doi ani s'a înființiat prin inițiativă a domnilor Jonu Bumbacu, Dumitru Socoleanu și Eugenu Mesiederu societatea pentru prosperarea și latirea muzicii naționale în Bucovina: „Armonia.” — Mica era adunarea de constituire a acestei societăți; afara de câți-va preoți din Cernauti și câți-va învățatori din Cernauti și giuru, formau parte din acea adunare studenții romani de pe la universitatea de aici. — Sufletul acestei întreprinderi, dl. Jonu Bumbacu, a știut prin orățiile sale patriotice, a înșufletit pre cei adunați pentru prosperarea muzicii române și a latii ideii înființatorilor și printre Romanii mai de înaltă stare, cari pot și au mijloc de a susține o astfel de idee. De președintele acestei societăți se alege prin aclamație dl. Leo cavaleru de Goianu, de vice-președinte dl. Jonu Bumbacu și de secretar dl. Eugenu Mesiederu; în comitetul ei se alege între alte persoane însemnate și dl. Vasile Moraru, fiul metropolitului, și dl. Tudor cavaleru de Flondoru. Audiendu Sânti'a s'a metropolitul Silvestru despre înființarea unei societăți filarmonice, luă asupra-si protecțiunea acestei societăți. Prin alegerea dlui cavaleru de Goianu de președinte s'au trasu puterile cele mai bune române din societatea filarmonică germană din Cernauti, care este deja de 20 de ani și care crescuse atâtea talente muzicale dintre Romanii Bucovinei. Se înțelege că din partea acestei societăți se obiectă, că muzică e internațională și ori ce aspirațiuni naționale trebuie se fie deschise pentru prosperarea muzicii, Romanii adastara la sprigunul societății române filarmonice și societatea germană era silită se cedeie gratis localul ei pompos pentru exercițiile muzicale ale „Armoniei.” Dlu de Goianu simțindu lipsa unui învățator bun român angaja pentru dirigerea exercițiilor și corurilor pre dl. Horner pentru o plată de 25 fl. v. a. pe luna. Societatea începă activitatea ei prin formarea unui coru barbațescu de 45 inși. De abia după unu decursu de $\frac{3}{4}$ de anu era societatea în stare de a se produce înainte publicului român. Într'a $\frac{15}{7}$ 1882. se deschise pentru întâia dată sinodul Bucovineanu în Cernauti și societatea „Armonia” execută în sal'a festivă a reședinței metropolitane din Cernauti cântecele festive. Publicul român convingându-se de trainici'a acestei instituțiuni, o sprigini după putinție, și existința „Armoniei” era assecurată. În timpul acelu se înființă în Cernauti prin inițiativă mai multor tineri teatrului-diletantu român, care constituindu-se sub conducerea dlui Vasile Moraru invită pre societatea „Armonia” de a se muta în localitățile lui din otelul Moldaviei. Armonia vedindu trainici'a teatrului-diletantu urmă invitării. Teatrul-diletantu știu în scurtu timp prin alegerea pieselor potrivite publicului român de aici de a-si atrage simpatii și prin concursul publicului fusă în stare de a acoperi toate spesele recerute cu arangierea teatrului. Spre mai marea comoditate a publicului luă în chiria și apartamentele laterale ale salei teatrale. Piese, ce s'au jucat, aparțină mai alesu musei dlui Vasile Alesandri și Negruzzi.

De regula se jucara piesele mai usoare și scurte ale acestor autori și din cauză micii literaturi dramatice românești erau diletanții siliti a juca și piesele de rându mai inferioare, cum e de exemplu contes'a Angot. Domnișoarele române din Cernauti promisera cu plăcere concursul lor la reprezentările teatrale și în curându veduramă întreaga trupă teatrală diletantă adunată su auspiciile cele mai bune. Tinerul compozitor român Tudor cavaleru de Flondor luase asupra-si dirigerea corului teatralu, și în scurtu timp vedem că mai toate cântecele din piesele teatrale reprezentate au fost compuse de el. Primindu-le publicul român de aci cu plăcere, se gândi dlui la compunerea operetelor române. După mai multe repetiții se reprezintă în primăveră trecută operetă de dlui compusă: „Nuntă țărănească” de V. Alesandri, în care aflam arii frumoase și genialu desvoltate. Efectul ei fusese mare și în curându se dadă „Nuntă țărănească” de a două ora. Positi'a teatrului diletantu era deci assecurată și comitetul se gândi la assecurarea lui. Într'a $\frac{17}{4}$ a. tr. propuseră reprezentanții teatrului diletantu societății filarmonice „Armonia” împreunarea, ce se și primi cu mare plăcere. Comitetul teatralu se disolvă de buna voie și toate acarele teatrale trecuă în proprietatea Armoniei. Pentru a implini mai bine scopurile imbinat a două societăți, se dividă Armonia în două secții diferite, alegându de președinte secției teatrale pre domnul adjunctu Vasile Moraru, era de președinte alu secției muzicale și de petreceri pre dl. c. r. secretariu Onisimu Tiurcanu. Existința teatrului diletantu era deci assecurată.

În luna lui Iuliu a. tr. dadă societatea reprezentarea ei cea din urma teatrală. — Pentru anul acesta (1883—1884) deschise ea reprezentările în luna lui Octombrie, cari de atunci decurgu în modu regulat după programa. Tinerul compozitor român dl. Tudor cav. Flondor compuse două operete, și adică „Niti'a Pascalița” și „Rusaliile” de V. Alesandri, care se și primira cu mare plăcere din partea publicului. Reprezentările teatrale fură asta era tare bine cercetate și mai alesu aristocrați'a română și întorsă interesul său spre ele. Secția întâia era arangia în luna Novembre a. tr. concertul alu doilea de inaugurare cu o programă tare bine întogmită. Efectul lui era mare și Romanii avura privilegiu de a se convinge de progresul acestei tinere societăți filarmonice Bucovine. Pe lângă acestu concertu de inaugurare se mai arangia odată seau de două ori pe luna concerte și petreceri cu dansu, care înse nu se cercetară de publicul român în acea multime și sucursu că reprezentările teatrale. E semnu de o viață socială puțin desvoltată la Romani.

Într'a $\frac{24}{1}$ a. c. arangia societatea academică română „Junimea” de la universitatea din Cernauti în sal'a reuniunii muzicale germane serată ei anuală. Unu foarte distinsu publicu participă la asta serbare națională. Mai tota aristocrați'a română era reprezentată prin o cununa de damicele frumoase, dintre care multe au fost în costumul național, ce li siedeă foarte frumosu. După ce începă jocul, se cobori aristocrați'a din loge în sala și participă la toate dansurile. Societatea era tare animată. Că de regula se jucă și în anul estă „Romana,” admirată foarte multu de către straini. Regin'a balului a fost domnișoră Mari'a Tabacaru, o reprezentare foarte frumoasă. De și spesele au fost foarte mari, totu-si s'au scos unu venit curat

de 156 fl. v. a., cari incurgu in cass'a acestei societati romane.

La revedere!

Dionisiu, O. Olinescu.

Naseudu, ^{11/30} Januarius 1881.

O di onomastica insemnata. — Asta-séra si asta-di s'a serbatu aici diu'a onomastica a veteranului nostru parinte, a Reverendisimului Domnu vicariu *Gregoriu Moisilu*. Insemnata este acésta di numai pentruca e diu'a s'a onomastica. ci si pentru-cá este a sieptediecea-i onomastica. Inteligenti'a din locu si junimea studiósá dela institutele din Naseudu a voítu cu acést'a ocaziune a-i manifestá de o parte recunoscienti'a pentru meritele sale, de alta parte bucuri'a pentru ajungerea anului a sieptediecelea in deplina putere, si dorinti'a cá bunulu Ddieu se ni-lu tiena inca multi ani, cá se lucre si mai departe pentru binele acestui ténutu. Vointi'a a fostu mare, inse este restrinsa de impregiurari. Fostáu unii, cari eráu de parere se se faca serenada formalá, inse stradele anguste, apoi casele jóse nu concedu acést'a. De aceea s'a redusú totulu la urmatóriele:

In preséra, la 7 óre, junimea studiósá si colegiulu profesoralu s'au adunatu la gimnasiu. De aici junimea in ordine, cu lampióne, cari tieneáu loculu tórtieloru, si dupa dèns'a colegiulu profesoralu cu alti inteligenti, cari sau asociatu intr'o grupa, au mersu la cuartirulu vicarialu. Cantându-se imnulu gimnasialu si poesi'a „*Latíu'a ginte*“ scolaríulu de cl. VIII. J. T. rosti urmatóriele cuvinte:

„Reverendissime Dle vicariu! Suntú momente in viét'i'a ómeniloru, cari revóca si trebue se revóce in memoria faptele barbatiloru binemeritati, jerfele aduse pre altariulu besericeí, patriei si a natiúnei. Dóue momente au obvenitu astadi, cari ne revóca in memoria faptele Reverendisimulu D.-vóstre. Unulu este diu'a onomastica, alu doilea implinirea anului 70 a vietiei.

Aceste momente le voru folosi toti cei binesêm-titori pentru a-ti esprime recunoscienti'a facia de sacrificiale aduse pana acum, dar' in prim'a linia se sêmte obligata junimea studiósá a-ti esprime recunoscienti'a pentru meritele cáscigate, pentru sacrificiele aduse atátu pre altariulu besericeí, cátu si pre altariulu natiúnei in genere si cu deosebire pentru promovarea cultúrei.

Reverendissime! Unde vorbescu faptele suntú de prisosu vorbele. Redicarea instituteloru de invetiamentu, a acestoru palate a museloru, in cari gusta nectariulu sciintiei teneri din tóte coltiurile scumpei nóstre patrie, suntú monumente, cari voru eternisá memori'a Reverendisimeí D.-vóstre mai multu decâtú monumentele de bronzu ori de granitu. Si de-cumv'a este iertatu a asemená cele mici cu cele mari in ast'a directiune Reverendisimulu D.-vóstra privindu la fructele osteneleloru de pe pragulu anului alu 71 a vietiei poteti díce: „*Trecut'a umbr'a legéi si darulu a venitú.*“ Éra junimea studiósá profitându de acésta ocaziune vine se-si esprime recunoscienti'a fiesca pentru ostenelele si jertfele aduse si se ve ureze multi ani in deplina sanetate, cá se poteti terminá oper'a, care nu e finita din tóte punctele de vedere. Se traiésca Reverendisimulu domnu vicariu la multi ani fericiti.“

La acestea Revendisimulu d. vicariu respunse mul-tiemindu pentru urarile facute si recomandandu juni-mei religiositate, moralitate si diligentia.

In diu'a festiva dupa s. liturgia diversele corpo-ratiuni se adunara in casina. De aici mersera cu totii la Reverendisimulu d. vicariu unde directorele gimna-sialu se adresá catra Revdsm. d. in numele tuturor si enumerandu-i meritele i urá multi ani, cá se póta si de acumu inainte lucrá pentru binele acestui ténutu, in acestu tempu, care cere lucrarea comuna a tuturor. Mişcatu de vorbele rostite, cá unu adevératu patriarchu, respunse afirmandu, cumca decâtú a pasitu pe carier'a publica n'a întèmpinatu decâtú impregiurari cari au pre-tinsu lupta; a luptatu cátu a potutu cá-ci voí'a nu i-a lipsitu, vá luptá si de-acum, - nu voiesce inse se traiésca cá se védia deslegata nou'a întrebare — de-cumv'a este ursit'a se se deslege nefavoritoriu — ci se mérga in pamèntu inainte de deslegarea ei.

Unu întreitú se traiésca resuná de nou din gur'a tuturor.

Coresp.

Botosiani, 5 Febr. 1884.

Domnule Redactoru!

Me afli de câte-va díle in Botosiani si am onó-rulu a ve comunicá urmatóriele noutati de pe aici:

Societatea pentru incuragiarea si propagarea artei musicale in Botosiani „*Armonia*“ a datu domineca in 29 ghenarie (januarie) in sal'a teatrului a dóu'a a sa serata musicala, cu concursulu bine-voitoriu alu dómnei Mari'a Musteatia nascuta Ghelleme si alu mai multoru amici ai artei musicale din Cernauti, venití anume sub conducerea domnului Tudor cavaleru de Flondor de la Storoznetz.

Sal'a érá plina si bine luminata. Logele eráu tóte ocupate. Unu publicu numeroru si distinsu se adunase in acea séra in sal'a teatrului din Botosiani, spre a ascultá frumósele productiuni musicale ale tenerului Tu-dor cavaleru de Flondor si a tovarasiloru sei.

Domnulu Tudor cavaleru de Flondor a culesu in acea séra in Botosiani nenumérate aplause si publiculu veselú si deplinú satisfacutu a parasitu sal'a la me-diulu noptiei.

Dupa concertu societatea „*Armonia*“ a oferitu dom-nului cavaleru de Flondor si tovarasiloru sei unu ban-chetu la care au participatu unii din cei mai distinsi barbati din Botosiani.

A dóu'a dí luni 30 ghenarie domnulu cavaleru de Flondor si tovarasii sei au parasitu Botosianii la ór'a 3 p. m., insoçiti fiindu pâna la gara de mai toti membrii societatiei „*Armonia*“ din Botosiani si de multe alte persóne.

Primiti s. c. l.

Jon Tobias Gherghely.

Lumea crede...

Astadi lumea póte crede
Ca suntú veselú, fericitu,
Pentru-ca ea nu me vede
Catu suntú de nenorocitu;
Ca-ci acuma sciu prea bine
Ca fiinti'a ce iubescu
Nu-i facuta pentru mine
Si zadarnicu mai traiescu!

J. T. GHERGHELY.

Regin'a Romaniei va merge in dilele acestea la Stockholm (Svedi'a) cá se fia de fația la reprezentatiunea operei „Reaga“ compusa de Hallström, textulu carei'a l'a scrisu ins'a-si Majestatea s'a.

Capel'a romanésca din Paris se vá renová. Spre acestu scopu Camer'a Romaniei a votatu 35 mii franci.

Societate de imprumutata-ajutorare voru se infintieze Românii din Peciu'a. In efeptuirea acestei mantuitoare idei le dorimu ajutoriu dela Ddiu. Dorimu totu odata se-si afle urmasi in tóte comunitatile romanesci; cá-ci: *Ajutate si Ddiu inca te-a ajutá!*

Principele Georgiu Bibescu a fostu numitu de catre Universitatea din Paris „oficieriu alu instructiunei publice“ pentru scrierile s'ale politice-militari.

Principele de coróna alu Austro-Ungariei va intreprinde impreuna cu august'a s'a consórtia o caletorie in Orientulu Europei. Plecarea s'a fipsatu pe 18 Aprile. In acésta caletoria voru face visit'a lor la Regele României, la regele Serbiei si la Sultanulu Turciei.

In Basarabi'a apare unu diuariu românesc „Mesagerulu Basarabiei“ infintiatu de dlu Drumascu. Stăpénirea rusésca numai dupa ace'a au concesu aparinti'a acestui diuariu românesc dupa-ce editoriulu lui s'a involitú cá guvernulu se aiba dreptu a denumi pre redactoru si cá fie-care numeru, înainte de-a se scóte de su tipariu esemplariale trebuitoare, se fia censuratu in Odessa.

O profesóra de universitate. Catedra de matematica la universitatea din Stockholm s'a incredintiatu dómnei Kowalevsky.

Hymen. S'au fidantiatu: Dlu *Juliu Nistoru* teologu abs. cu dsiór'a *Leontin'a Colceriu* in Blasiu; — dlu *Joanu Mihale'a* teologu abs. cu dsiór'a *Ermin'a Ratin* in Capnicu.

S'au cununatu: Dlu *Gregoriu Sim'a alui Ionu* teologu abs. si cultivatoriu a literaturii populare romane, cu dsiór'a *Tincuti'a Sioitu* in Carpenisiu; — dlu *Joanu Garbacea* manipulantulu librariei tipograf. archidiececane din Sibiiu cu dsiór'a *Mari'a Joanu Pinciu* in Sibiiu.

Oftamu fericire neturburata si viétia îndelungata tenerelor parechi!

Necrologu. A repausatu **GABRIELE POPU** locotenentu pensiunatu in Feldru. — In numerulu viitoriu vomu publicá o schitia biografica a repausatului.

Balulu romanu in Vien'a arangiatu la 11/23 I. c. in „Grand Hôtel“ — in folosulu studentiloru romani lip-siti de mijlóce dela universitatea din Vien'a — sub Inaltulu Protectoratu alu Altetiei S'ale I. R. Archiducele Rainer au avutu unu succésu stralucitu. — Gratulamú tenerimele române universitare, care scie representá atâtú de demnu elementulu românú in capital'a imperiului Austro-Ungaru! — In nrulu urmatoriu, déca ne va concede spaciulu, vomu publicá unu raportu detaiatu despre acestu balu.

Resultatulu Concursulni nostru a carui terminu a expiratu in 18/30 Decembre an. trecutú, se va publicá in numerulu urmatoriu.

Deslegarea Gaciturei de siacu din nrulu 2.

Gândesce-te la mine, atuncea cându destinulu Fatalu, eternu de tine me va fi despartitu;
Atuncea cându esilulu, si tempulu si suspinulu Cu totulu vescu-voru alu meu sufletu sárobítu;

Gândesce-te la mine, cându inim'a-mi sdrobíta Pentru eternitate dormi-vá in pamentu;
Gândesce-te la mine, cându vei vedé esíta O flóre solitara pe tristulu meu mormentu!

Din poesiele lui C. Th. Sergiescu.

Bene o-au deslegatu: Dómnele si domnisiórele Emili'a Onciu n. Ciavoschi, Eugeni'a Popu n. Draí'a, Valeri'a Popu, Eugeni'a V. Ordace, Mariti Lupanu, Lucreti'a Munteanu, Silvi'a Tamasdanu, Elisabet'a Muresianu, Mari'a Popescu, Ann'a Somesianu, Lucreti'a Ardeleanu, Elen'a Popu; si domnii Juliu Ciuciu, Zacharia Chihereanu, Isai'a Hentesiu, Demetriu Todoranu, Gabriele Druhor'a, Ioanu Popescu, Emiliu Popu.

Premiale escrise le-au cáscigatu: Domnisiór'a *Elisabet'a Muresianu* din Oradea-mare si domnulu *Juliu Ciuciu* din Hatiegu.

Logogrifu.

De ANN'A AUGURU din Ocniti'a.

Din urmatórele silabe: ni, a, ceh, e, a, vei, cu, li, bel, dam, la, se se formeze 6 cuvante, acaroru litere initiale cetite din susu in josu se dea numele unui participante la Conciliulu ecumenicu ténutu in Vaticanu la an. 1869—70, ér' celea finale cetite din josu in susu se dea numele unui Archireu din Austro-Ungari'a. — Cuvintele se insemneze:

1. Unu poporu vechiu din Itali'a. 2. Unu fiu delui Adamu. 3. Un'a comuna in Transilvani'a renumita pentru manastirea ce se afla acolo. 4. Unu poporu din Europ'a. 5. Un'a persóna biblica. 6. Omulu care au fostu pelepseitu mai aspru.

— Terminulu de deslegare e 2/15 Martiu. — Intre deslegatori se voru sortiá icóne, carti si alte obiecte de pretiu.

Post'a Redactiunei.

Diuariulu nostru nu-lu trimitemu decâtú acelor'a ce se abonéza si solvescu înainte baremí o parte din pretiulu de abonamentu. — Acést'a spre sciintia celoru ce inca nu si-au re'noitu abonamentele si celoru ce ne ceru diuariulu pe asceptare.

J. J. A. si consórtia in **Kétegyháza**. Primésca espresiu-ne condolintiei nóstre celei mai profunde in marea pierdere ce au avutu de a îndurá prin trecerea din acésta viétia si a pruncului alu cincilea, care erá unic'a bucuria ce mai aveáu in acésta lume, in care atâtú de dese suntú órele durerei si atâtú de rare momintele bucuriei. — Ceriulu dé odichna lina adormitului si consolare dulce parintiloru lui machniti.

Domniti'a Elen'a, fié'ia lui Stefanu celu mare, o amu primitu cu multiemita si o vomu publicá indata-ce se va sférsi vre-unulu din articlii a caroru publicare e in cursu.

Salvator si Dora se va publicá.

I. Cl. in Mangalia. Benevoítii a fi cu reflexiune la notiti'a nóstra din invitarea de abonamentu, ca: **primimu pretiulu de abonamentu in ori-ce soiú de bani, ba chiar' si in timbre postali de-a ori-carei tieri.**

I. R. in O.-M. — Multiemita. Benevoítii din tempu in tempu a ne mai cercetá cu lucrari de-a dv.

I. T. Gh. in Cernaauti. Vomu primí cu multiemita corespondentiele dv. Poesiile tramise se voru publicá.

S. P. in Cl. Comunicá-ne adres'a dtal'e. Cea tramisa mai anu se va publicá. „Minna von Barnhelm“ de Lessing s'a publicatu in traducere romanésca in **Fóia Gazetei** prin anii cinci-dieci. O nóua traducere bineingrítá o vomu primí cu multiemita.

V. S. in H. si Dr. Traditiuni si poesii populare, fabule, anecdote si ori-ce amenunte de invetiatura si petrecere primimu cu placere.

D. in Gh. Novele traduse nu ne trebue — cá avemú destule si pre 5—6 ani înainte.

Calendaria nu mai avemú nici unulu.

Proprietariu, Redactoru respundietoriu si Editoru: **Niculae Fekete Negrutiu.**

Imprimari'a „Aurora“ p. A. Todoranu in Gherla.